

Wel of geen vaccinatieplicht instellen?

FOTO ANP/HH

Vaccinatieplicht op werk een 'hot item'

Het staat weer op de agenda: vaccinatieplicht. De Utrechtse dansleraar Peter Vlug wordt bedreigd omdat hij heeft besloten alleen gevaccineerden toe te laten tot zijn dansschool. Mag dat eigenlijk wel, en hoe zit het bijvoorbeeld op de werkvloer, en in het onderwijs?

„Het gaat hier niet om uitsluiting op basis van ras, geslacht, leeftijd of gaardheid”, legt advocaat Christian van Dijk uit. „Er is dus geen sprake van discriminatie.” Van Dijk verwacht dan ook dat, mocht het eventueel tot rechtszaken komen, de dansschool gelijk zal krijgen – evenals andere bedrijven die besluiten ongevacineerden te weigeren.

„Er was een zaak in Tsjechië. Ouders weigerden hun kind te vaccineren (voor een andere ziekte, red.) en dat mocht niet naar de kinderopvang. Het Europees Hof heeft de kinderopvang in het gelijk gesteld.”

En zo gaat het vermoedelijk ook in Nederland werken, denkt Van Dijk. „Je kunt je voorstellen dat iemand uit Urk die geen vaccinatie neemt vanwege het geloof ergens geweigerd wordt en daar niet blij mee is. Maar het algemeen belang van de volksgezondheid weegt dan toch zwaarder.”

Andere verhouding

Maar in werksferen ligt de situatie anders. „Zo'n dansschoolhouder kan van zijn bezoekers wel vragen om gevaccineerd te zijn, maar niet van de dansleraren”, vertelt Van Dijk. „Dat is een heel andere verhouding, tussen werknemer en werkgever. Een werkgever mag officieel niet eens vragen of iemand is gevaccineerd.”

Arbeidsrechtadvocaat Maarten van Gelderen legt uit dat het een 'hot item' is. „Je hebt ermee te maken dat de werknemer een afhankelijkheidspositie heeft ten opzichte van de werkgever. En om die machtsbalans in evenwicht te houden is de hoofdregel dat de werkgever geen vaccinatieplicht kan opleggen.”

Het wordt een ander verhaal, vertelt hij, als de veiligheid voor collega's en klanten in gevaar komt. „Bijvoorbeeld in de zorg. Dan kan het gezondheidsbelang zo zwaar wegen dat een werkgever dat zou kunnen vragen. Maar dan moet een rechter daar een uitspraak over doen, en die moet die belangen dan wegen. Een werkgever moet namelijk ook zorgen voor een veilige werkomgeving. Dat is een plicht, maar als dat ook kan met afstand houden, hygiënemaatregelen en spatschermen, kan het ook. Bij 98 procent van de werknemers zal een vaccinatieplicht niet spelen.”

Taalschool

Op dit moment zijn er, naast meerdere cruisebedrijven, weinig bedrijven of instellingen die alleen toegankelijk zijn voor gevaccineerden. Bij de krant meldt zich een taalschool uit het westen van het land. De eigenaar wil niet dat de naam van de school genoemd wordt 'in verband met de veiligheid van onze leerlingen'. „Het plan is om het lokaal weer te openen. Tot nader order moet je gevaccineerd zijn alvorens we je welkom kunnen heten in het lokaal, mits dat open is.”

Dit om medeleerlingen en de leraar te beschermen. Leerlingen kunnen nog wel les volgen als ze niet gevaccineerd zijn of geen bewijs willen leveren, maar dan online. In 'regulier' onderwijs (basis, middelbaar en hoger en universitair) is vaccinatieplicht sowieso niet toegestaan, wegens het recht op onderwijs.

Niels Kalkman

ONZICHTBARE BEROEPEN Lex Jansen begeleidt bij

Elke acteur

Een schilder ziet dagelijks het resultaat van zijn of haar werk, net als een bakker. Maar hoe zit dat met een speechschrijver of talentenscout? Zij leveren nuttig maar onzichtbaar werk. In deze serie zetten we een aantal onzichtbare beroepen in de schijnwerpers. Vandaag: auteurbegeleider Lex Jansen.

Binnen de literaire wereld is Jansen (67) al lange tijd een bekende naam. Toch had – en heeft – hij een onzichtbaar beroep. Jansen werkte bijna dertien jaar als uitgever en redacteur bij Uitgeverij De Arbeiderspers. Momenteel begeleidt hij auteurs bij het ontwikkelen en uitdiepen van hun schrijverstalent.

Hij doet dit via Uitgeverij Magonia, die hij in 2013 oprichtte. Eerder gaf hij ook schrijfcursussen op locatie maar dit is stil komen te liggen door corona. Hij richt zich nu vooral op individuele begeleiding. Daarnaast brengt Magonia elk jaar verschillende titels op de markt. Dit jaar waren dat bijvoorbeeld 'Stofloze Afdruk' van Henry Sepers en 'Dames in zwaar weer' van Nienke van Opstal.

Onderwijs

Jansen is via het onderwijs in de literaire wereld beland. „Ik was altijd al erg met taal bezig. Na mijn studies Frans en Nederlands ben ik in het onderwijs terechtgekomen. In het begin gaf ik les aan pubers, later werd ik vakdidacticus aan de Hogeschool van Amsterdam. Daar gaf ik onder meer college aan studenten die leraar wilden worden.”

Ook was Jansen secretaris van de Vereniging van Leraren in Levende Talen. Deze vereniging zet zich in voor de bevordering en de ontwikkeling van het talenonderwijs in Nederland. „Daardoor kwam ik in het hele land. Op den duur kende ik zo'n beetje iedereen in de onderwijswereld”, aldus Jansen. „Omdat ik zo aanwezig was en omdat de uitgeverijen in die tijd vernieuwing zochten, werd mij op een gegeven moment gevraagd om bij Uitgeverij Thieme te komen werken.”

Uitgeverij Thieme

Jansen vertelt dat hij met het naderen van zijn veertigste verjaardag al twijfels kreeg over zijn docentschap: „Ik begon me af te vragen of ik wel mijn hele leven voor de klas wilde staan. Het was voor mij dan ook een logische stap om naar Thieme te gaan.” Als uitgever ontwikkelde hij vervolgens diverse grote leergangen Frans, Duits en Engels. Jansen bleef hierdoor werkzaam binnen de educatieve wereld maar de eerste stappen op het gebied van de uitgeverij waren een feit.

Zijn band met de literaire wereld werd ondertussen steeds sterker, ook vanwege zijn privésituatie. „Mijn partners zijn auteurs Arthur Japin en Benjamin Moser”, zegt hij hierover. „Via Arthur kwamen er steeds meer schrijvers in mijn kennissenkring. Na zeven jaar werken aan leergangen en examenbundels was mijn affiniteit met die literaire kant steeds dwingender geworden.”

Grote namen

Jansen wist dat er al een hele tijd een vacature voor een uitgever bij De Arbeiderspers openstond: „Ik dacht dat ik geen kans maakte, maar na veel aarzeling heb ik toch gesolliciteerd. En ik werd aangenomen.” Lachend memoreert hij: „Ik weet nog dat ik op de eerste werkdag aan mijn bureau ging zitten en dat ik geen idee had wat ik moest doen. Gelukkig had ik een geweldige secretaresse die mij vertelde wat er allemaal moest ge-

Lex Jansen.

FOTO STUDIO KASTERMANS/DANIELLE VAN COEVORDEN

Meeste auteurs blijven het liefst op de achtergrond

Het zijn dan ook vooral 'zijn' auteurs waarom hij zich bekommert. „De meeste auteurs blijven van nature liever op de achtergrond. Ze zijn vaak erg in zichzelf gekeerd, vooral tijdens het schrijfsproces. Als het werk dan af is, wordt er opeens verwacht dat ze op de voorgrond treden. Heel veel auteurs zitten daar helemaal niet op te wachten. Er wordt daarmee een appel gedaan op twee totaal verschillende energieën.”

Talkshows

Jansen kan de auteurs tot op bepaalde hoogte afschermen voor de publieke aandacht. Maar het is volgens hem wel noodzakelijk dat ze zichtbaar blijven. „In Nederland vergeten we de mensen zo snel. Dat overkomt ook overleden auteurs zoals Wolkers, Reve en Mulisch.” Zelf heeft Jansen ook weleens in een talkshow gezeten: „Ja, onder andere bij Barend en Van Dorp, toen Boudewijn Buch was overleden. Maar dat doe ik alleen als het echt noodzakelijk is.”

Charlotte Post
Website: www.magonia.nl

uitdiepen talenten

eigen aanpak

Helpende handen als ontslag dreigt

Wanneer je door economische omstandigheden, ziekte, verstoorde verhoudingen of andere oorzaak je baan dreigt te verliezen, is het erg verstandig daar deskundige hulp bij te halen. Soms hoeft je je portemonnee daarvoor niet open te trekken.

Voor je reactie op dreigend ontslag maakt het natuurlijk veel uit of je ermee wilt instemmen of je ertegen verzet. Maar in beide gevallen is het onverstandig op eigen houtje te opereren en zonder ruggespraak een vaststellingsovereenkomst te tekenen waarmee de arbeidsovereenkomst wordt ontbonden.

Overkomt dit je, dan is het handig als je lid bent van een vakbond of als je een rechtsbijstandverzekering met de module arbeid hebt lopen. Dan is hulp van een arbeidsjurist slechts één telefoontje van je verwijderd.

Diezelfde verzekeringsjuristen kun je vaak ook om hulp vragen als je niet verzekerd bent. Verzekeraars als DAS, Arag-direct, Univé, Achmea en Centraal Beheer maar ook andere aanbieders als Brandmr. bieden de mogelijkheid van on-demand rechtshulp. Tegen vooraf vastgestelde tarieven kun je dan telefonisch advies krijgen, een uitgebreide stappenplan of desnoods tussenkomst van een jurist. Een beetje shoppen scheelt geld, want de tarieven die zij hanteren lopen nogal uiteen.

Rechtswinkels

Kosteloos advies inwinnen kan ook, al zal dat vermoedelijk een advies op hoofdlijnen worden. Denk aan de rechtswinkels die je overal in het land hebt, al werken die vanwege corona nu vooral of uitsluitend telefonisch. Telefonisch advies kun je ook krijgen via juridischloket.nl en bijvoorbeeld inloopsprekuraadvocaat.nl, waar je een arbeidsjurist vragen kunt stellen zonder dat je meteen een rekening krijgt.

Wie liever eerst thuis in alle rust en vrijblijvend informatie wil verzamelen, kan die zoektocht het beste beginnen op rechtwijzer.nl/ werk. Deze website is opgezet door de Raad voor Rechtsbijstand en biedt veel nuttige informatie over rechten en plichten. Je vult er in 10 tot 25 minuten een vragenformulier in, waarna je via de mail inzicht krijgt in je eigen situatie en een eventuele procedure waarvoor ook meteen documenten beschikbaar worden gesteld.

Procedure

De werknemer die algemene informatie zoekt over ontslagkwesties, kan daarvoor alles lezen bij bijvoorbeeld het [uwv \(uwv.nl\)](http://uwv.nl/), de overheid (<https://bit.ly/NTSLG>), juridischloket.nl, das.nl, <https://ontslag-krijgen.nl> en ontslaghulp.com.

Wie voor advies of een procedure naar een advocaat wil en niet thuis is in die wereld, kan terecht bij de Nederlandse Orde van advocaten die de website zoekenaadvocaat.advocatenorde.nl heeft opgetuigd. Je kunt er zoeken op specialisme, lidmaatschap van VAAN (Vereniging Arbeidsrecht Advocaten Nederland) en op woonplaats. Vaak hanteren advocaten een gratis kennismakingskwartier waarin wordt afgetaast of advocatenhulp nodig en kansrijk is. Een advocaat kan ook informatie geven of je op grond van je inkomen in aanmerking komt voor gefinancierde rechtshulp in een ontslagkwestie.

Ed Brouwer

FOTO GETTY IMAGES